

Mindre udledning af kvælstof til havet

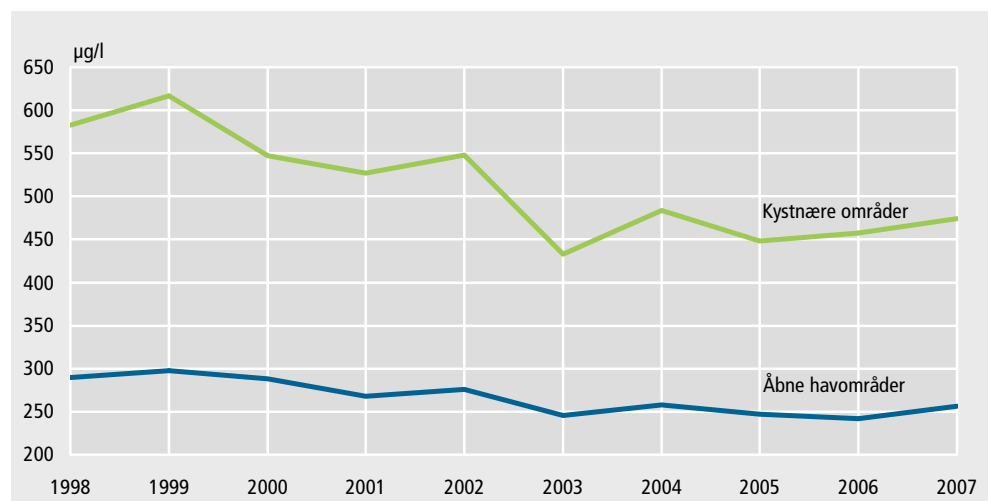
Udledning af kvælstof en femtedel lavere på ti år

Der blev udledt omtrent 80.000 tons kvælstof til havet i 2007. Det er et fald på 21 pct. siden 1998. De 73.000 tons kom fra de såkaldte diffuse kilder; såsom jordbrug, det naturlige baggrundsbidrag og fra husholdninger, der ikke er tilknyttet kloaknettet. De resterende 7.000 tons blev udledt fra punktkilder; såsom dambrug og rensningsanlæg med spildevand fra industri og husholdninger.

Lavere kvælstof-koncentration

Kvælstofkoncentrationen i havvandet afspejler tilstanden i de kystnære områder og det åbne hav. I de kystnære områder faldt koncentrationen af kvælstof 19 pct. fra 1998 til 2007. Selvom der ses et generelt fald, er der udsving i udledningen fra år til år, især fordi nedbørsmængden varierer. Koncentrationen i det åbne hav er reduceret med 12 pct. De færre næringsstoffer har medført en reduceret mængde af planteplankton og dermed øget vandets klarhed.

Koncentration af kvælstof i de marine områder

Kilde: DMU.

Jordbruget udleder mest kvælstof til havet

Jordbruget er den sektor, som udleder mest kvælstof til havet. Det skønnes, at jordbruget i 2007 har udledt 61.000 tons kvælstof, når det antages, at den regn- og naturbetingede udledning var 15 pct., svarende til 12.000 tons. Fordelingen er ikke blevet opgjort siden 2004, men naturens eget bidrag har ligget mellem 12-15 pct. i perioden 2001-2004. Den samlede mængde kvælstof, der blev udledt fra husholdningerne var 4.000 tons, svarende til 5 pct. af den totale udledning til havet fra samtlige kilder. Industriens samlede udledning var 2.000 tons (2 pct.) og dambrugene 900 tons (1. pct.).

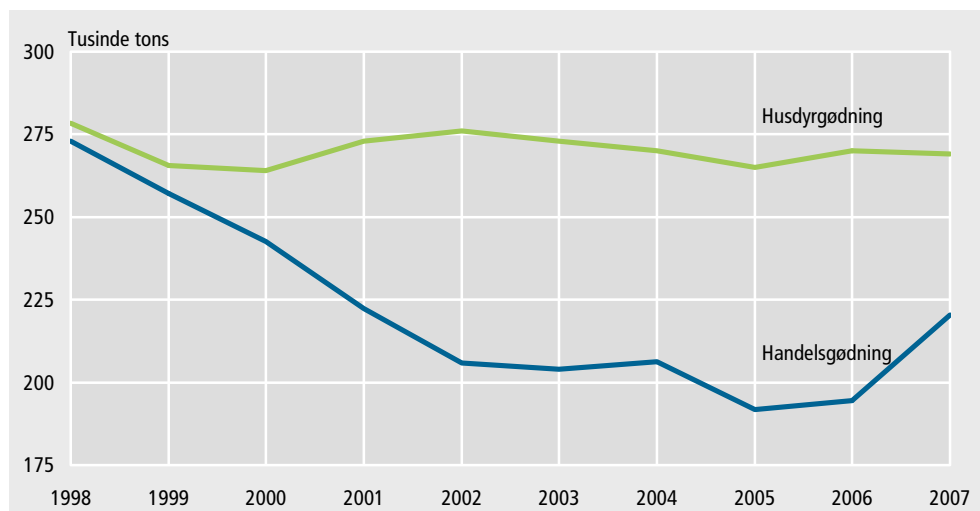
*Jordbruget spredte
489.000 tons
kvælstof på markerne*

I 2007 blev der gødet med 489.000 tons kvælstof. Det er 11 pct. mindre end 1998. Begrænsningen er opnået ved et mindre forbrug af handelsgødning, da forbruget af husdyrgødning har været stabilt i perioden. Stigningen i det beregnede forbrug kan skyldes forventningen om stigende gødningspriser og derfor et større lager på de enkelte landbrug.

*Mere regn i 2007
betød højere
kvælstof udledning*

Når markerne gødes ender en overskydende del af kvælstoffet i havet. Der er store årlige variationer i hvor meget kvælstof, der udledes fra jordbruget til vandmiljøet. Det skyldes, at udvaskningen af næringsstoffer er særligt følsomt over for vind og vejr. Generelt kan man sige, at jo mere det regner – jo mere kvælstof bliver der udledt i vandmiljøet. I 2007 var mængden af nedbør over gennemsnittet, der blev derfor udledt mere kvælstof i forhold til forbrugt gødning.

Kvælstofforbrug i jordbruget

Kilde: Plantedirektoratet og Danmarks Statistik.

*Husholdningernes
udledning er stabil*

Udledningen af kvælstof fra husholdninger, der ikke er tilknyttet et rensningsanlæg, er faldet med 9 pct. Til gengæld er udledningen af kvælstof fra rensningsanlæg steget med 2. pct. Det betyder, at udledningen af den totale mængde kvælstof fra husholdningerne har været stabil siden 1998. I 1990-1998 blev den udledte mængde dog reduceret til en tredjedel, idet spildevandsrensningen er forbedret. Næsten alt spildevand renses nu mekanisk, biologisk, kemisk og gennemgår en nitrifikationsproces.

*Industriens udledning
er halveret*

Industrien udledte 2.000 tons kvælstof i 2007. Den samlede udledning er halveret, idet industriens samlede udledning var 4.000 tons i 1998. Det er især industriens egen udledning af kvælstof, der er reduceret med tre fjerdedele, mens udledningen via renseanlæg er reduceret med en tredjedel.

*Dambrugs udledning
en fjerdedel mindre*

Udledningen fra dambrug er reduceret med 25 pct. i perioden 1998 til 2007, hvilket især skyldes udviklingen af mere effektive fodertyper og en bedre foderudnyttelse.

Mere information

Se flere detaljerede tal på www.dst.dk/stattabel/1000. Mere information i abonnementsserien *Miljø og energi* (Statistiske Efterretninger).

Kilder og metoder

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) og Miljøstyrelsen udarbejder tal for kvælstofmængderne, og Danmarks Miljøundersøgelser udarbejder tal for miljøtilstanden. Fordelingen af kvælstofmængden på sektorer fremkommer ved Danmarks Statistiks egne beregninger på disse data. Læs mere i statistikens varedeklaration på www.dst.dk/varedeklarationer/109667.

Næste offentliggørelse

Indikatorer for vandmiljøet 2009 udkommer uge 15 i 2011.

Henvendelse

Bettina Svanum, tlf. 39 17 33 97, bsn@dst.dk (tal)
Lene Riberholdt, tlf. 39 17 33 77, lri@dst.dk